

A Körös-medence védett területei Magyarországon

A Körös-medence magyarországi területe kisebb részben a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság működési területéhez tartozik, ezen a részen – a Sebes-Körös és a Berettyó között – terül el az 1998-ban védetté nyilvánított Bihari-sík Tájvédelmi Körzet. Ennek területe a vízrendezések előtt a Körösök árterületéhez tartozott, azt követően azonban ez a funkcionális kapcsolat sajnos szinte teljesen megszűnt. A védetté nyilvánítást a sajátos természeti, táji és kulturális arculatú kistáj értékeinek védelme indokolta. A terület földtani, hidrológiai értékei, az ősgyepek és az egykori erdővegetáció maradványai változatos fajösszetételű növény- és állatvilág fennmaradását tették lehetővé. A medence nagyobb hányadát a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság működési területe fedi le.

A KÖRÖS-MAROS NEMZETI PARK

A Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság a Körös- és Maros-völgy, valamint a közöttük húzódó löszhát, a Dél-Tiszántúl természeti értékeinek védelmére jött létre. Az Igazgatóság Magyarország legfiatalabb természetvédelmi közigazgatási szervezete, jogelődje, a Körös-Maros Vidéki Természetvédelmi Igazgatóság 1994-ben vált ki a Kiskunsági Nemzeti park Igazgatóságából azzal a feladattal, hogy készítse elő a Körös-Maros Nemzeti Park megalapítását. A Dél-Tiszántúl egyedi arculatú tájain számos országos és nemzetközi jelentőségű természeti érték található. A természetföldrajzi és tájtörténeti adottságoknak köszönhetően kialakult jellegzetes tájszerkezet szükségessé tette e területek egységes természetvédelmi kezelését. A Körös-Maros Nemzeti Park – Magyarország hetedik nemzeti parkja – 1997. januárjában jött létre döntően korábbi tájvédelmi körzetek és természetvédelmi területek beépítésével, mintegy 40.000 hektáron, amelyből 6.411 hektár fokozottan védett terület. A Körös-Maros Nemzeti Park célja, hogy megőrizze a Bihari-, Béli- és Zarándi-hegységek lábától a Tiszáig húzódó egyedi arculatú táj magyarországi részének mozaikosan fennmaradt természeti értékeit, a Körösök és a Maros vízrendszerének holtágaival, az azokhoz szervesen kapcsolódó ártéri erdőkkel és gyepekkel, a valamikori Nagy- és Kis-Sárrét osmocsarainak maradványaival, az Alföldre oly jellemző szikes pusztákkal és a térség hajdani természeti képét őrző erdőssztyepek, löszgyepek ma már kiemelkedő természeti értéket képviselő fragmentumaival együtt.

A Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság feladata a Nemzeti Park fenntartásán és fejlesztésén túl a majd 900.000 hektáros működési területén a természetvédelmi kezelési- és hatósági feladatok ellátása. A Körösökhöz és a Maroshoz kapcsolódó, illetve a Körös-Maros közén található védett és nem védett természeti értékek együttes kezelését alapvetően az indokolja, hogy a két folyó vízrendszeréhez kötődő állat- és növényvilág napjainkban is szerves egységet alkot. A területet három oldalról olyan jelentős víztestek határolják, mint a Maros, a Tisza és a Körösök, illetve alig több, mint egy évszázaddal ezelőttig az északi